

Højtydende køer vil malkes ofte

En genetisk analyse af syv års malkedata fra Kvægbrugets Forsøgscenter (KFC) viser, at de køer der har arvelige anlæg for høj ydelse også bliver malket oftest. Analysen viser også, at køer med meget høj ydelse per malkning giver tyndere mælk.

Det er almindeligt kendt, at ydelsen øges ved at gå fra to til tre daglige malkninger. Hos køer, der malkes i robot, kan kvægbrugeren bare ikke selv bestemme, hvor ofte koen skal malkes, men må håbe på, at køerne frivilligt dukker op. For at lokke køerne til malkning så ofte som muligt gives der kraftfoder i robotten. Det er tidligere vist, at lokkefoderet har indflydelse på, hvor ofte robotten bliver besøgt. Men, der er meget stor forskel på, hvor ofte den enkelte ko i en besætning faktisk bliver malket. Da individuelle forskelle oftest har en genetisk årsag er det derfor interessant at se på, hvordan genetiske forskelle i ydelse påvirker malkefrekvensen og mælkenes sammensætning.

Intensive malkedata

Ved hver malkning registrerer robotten ydelse og tidspunkt samt timer fra sidste malkning. Det er ret nemt at omregne til ydelse per døgn og til malkefrekvens.

De fleste malkninger foregår helt automatisk og afsluttes normalt. De er dermed "ideelle" til denne undersøgelse. Nogle gange bliver malkningen afbrudt ved at pattekopper afsparkes eller tabes, og den slags malkninger bliver automatisk kodet som "inkomplette". I andre tilfælde venter koen længe på at komme til malkning og bliver derfor hentet. Der findes også malkninger, der kræver personers indgriben og derfor bliver "manuelle". Den slags atypiske malkninger er udeladt i denne undersøgelse. KFC har udført en meget intensiv udtagning og analyse af mælkeprøver, hvilket giver et enestående stærkt datamateriale. Ydelse er dermed ikke bare mælkeydelse som flydende mælk men også ydelse af fedt og protein samt energikorrigeret mælk (EKM).

Højere ydelse giver tyndere mælk

Malkefrekvens er en egenskab med moderat arvbarhed ($h^2 = 0,22$),

ligesom ydelsen per malkning ($h^2 = 0,22$). Ydelse af EKM per dag havde noget højere arvbarhed ($h^2 = 0,37$) mens arvbarheden for fedt procent var moderat ($h^2 = 0,29$). Der var en stærk positiv sammenhæng mellem malkefrekvens og EKM ydelse ($r_g = 0,52$), men moderat negativ for fedtprocent ($r_g = -0,29$). Den genetiske sammenhæng mellem malkefrekvens og ydelse per malkning var kun svagt negativ ($r_g = -0,14$). Det samme var tilfældet for EKM ydelse og fedtprocent ($r_g = -0,14$). Resultaterne er beregnet inden for race og indeholder derfor ikke systematiske forskelle mellem Jersey, RDM og SDM.

Analysen viser, at køerne opnår den højere ydelse dels ved at øge malkefrekvensen og dels ved at øge ydelsen per malkning. Omvendt betyder det også, at når vi spørger efter mere ydelse, vil koen nok svare ja, men det er vigtigt også at huske, at der skal være plads i robotten! Videre undersøgelser er nu i gang, som omhandler malkbarhed og koens brug af tid i robotten.

Kø-kultur ved malkerobotten: køer med arvelige anlæg for høj ydelse går også oftest til malkning.

Flere oplysninger

Peter Løvendahl, DJF.
Peter.Lovendahl@agrsci.dk